

31 Octubre, 2019

ENTREVISTA “Dalí era un oportunista: aplaudia tant la monarquia com la república”, diu Daniel Giralt-Miracle **P7**

31 Octubre, 2019

ENTREVISTA

“La cultura catalana s’ha mirat massa el melic”

DANIEL GIRALT-MIRACLE El comissari i crític d’art, que acaba de rebre la Medalla d’Or al Mèrit Cultural, creu que els museus, com a temples de les muses del segle XVIII, estan obsolets

José Ángel Montañés

Daniel Giralt-Miracle (Barcelona, 1944) té un currículum espectacular: llicenciat en Filosofia i Lletres, periodista, diplomàtic en Disseny i Comunicació, professor a Elisava, de Periodisme de la UAB, de Belles Arts de la UB. Responsable del Servei d’Arts Plàstiques de la Generalitat (1982-1987), director de la Fundació Caixa Catalunya (1987-1989) i del Macba (1989-1994). Comissari de més de cent exposicions i de l’Any Gaudí el 2002. Autor de més de 20 llibres i, des de 1966, crític d’art. Premi Nacional de Disseny el 2003 i Creu de Sant Jordi el 2013, dilluns passat Ada Colau va lliurar a aquest home educat, polític, diplomàtic i sempre somrient la Medalla d’Or al Mèrit Cultural de l’Ajuntament barceloní.

Pregunta. Amb quina faceta es queda?

Resposta. L’experiència viscuda ha estat gratificant. No puc separar l’art del món editorial ni de l’exercici de la professió. El millor, l’amistat amb artistes com Miró, Tàpies, Brossa, Chillida, Guinovart i Alfaro.

P. Com valora el premi?

R. Potser és el que aprecio més, perquè és el de la meua ciutat. Soc jo qui dona les gràcies per aquests 60 anys d’activitat professional per a Barcelona, i perquè, encara que canviïn els registres polítics, es prioritzi el mèrit. El meu treball ha estat útil.

P. És més crític o comissari?

R. He viscut el trànsit de la crítica de l’art més o menys retòrica a la intel·lectualitzada i el comissariat. És l’evolució pròpia de la professió, en què conflueixen periodisme, història de l’art i filosofia; un *mixed media* en el qual t’has d’interessar per com canvien els discursos de la Tate i el MoMA: de ser una institució fixa a esdevenir una plataforma de transformació de pensament.

P. Aquests canvis són necessaris?

R. El museu, com a temple de les muses del segle XVIII, ha quedat obsolet. Ha de conservar el passat i viure els discursos i recursos plàstics del present. La pintura segueix sent vàlida, però al públic li interessen més els discursos contemporanis.

P. Per què es va interessar per Gaudí?

R. Ell va venir a mi. Tenia l’escola darre el Parc Güell, la mare tenia el ginecòleg a la Casa Batlló i el notari del meu pare era a la Pedrera. Estava obligat a estudiar-lo.

P. Era un geni o un boig?

R. Amb l’Any Gaudí vam crear un boom exagerat. Calia situar-lo, estava oblidat i els seus edificis, bruts. El vam treure de l’armari i vam descobrir-ne la complexitat. Mereixia l’any. Gaudí és un meteorit que no es pot aturar, però preferiria que hi hagués un acord entre els propietaris dels seus edificis per controlar les visites. L’administració pot ajudar i regular, però no pot intervenir en la privacitat de Gaudí.

P. Se’l coneix més ara?

R. A les universitats i escoles d’arquitectura és al costat de Gropius i Le Corbusier. La seva imatge està superexplotada, perquè no hi ha hereus com amb Dalí i tothom el pot usar. En un moment de precarietat, és una de les principals entrades econòmiques de la ciutat. Però tot s’acabarà regulant.

P. Com recorda el seu pas pel Macba?

R. Malament. Les administracions no ho tenien clar. L’Ajuntament era entusiasta i la Generalitat hi tenia reticències, però van confiar en mi per posar els fonaments. El debat es va tensar entre els que el volien retrospectiu i prospectiu. La Junta de Museus em va defensar, però l’Ajuntament va

Daniel Giralt-Miracle al seu estudi, on treballa i conserva el seu arxíu-biblioteca. / M. MINOCRI

“A Gaudí el vam treure de l’armari el 2002. Calia situar-lo, estava oblidat, i els seus edificis, bruts”

“Qui diu que d’aquí 50 anys la col·lecció de la Fundació Vila Casas no formarà part del MNAC?”

apostar per un museu del contemporani.

P. Ho reconeix ara?

R. Els directors següents han estat més valents que jo. Jo pensava en la Barcelona que no ha donat suport a les avantguardes. El Macba és prospectiu i presenta art que aquí no tindriem capacitat de veure.

P. I com veu el MNAC?

R. Pepe Serra té les idees clares, però les seves possibilitats són precàries. No poder fer l’exposició de Torres-García va ser incongruent. El MNAC trigarà anys a fer el discurs històric de l’art català. La Fundació Vila Casas s’ha ocupat que l’art català dels cinquanta als setanta no estigui als llímits. Però, qui diu que d’aquí a 50 anys la seva col·lecció no formarà part del MNAC?

P. Va conèixer bé Dalí.

R. El vaig defensar quan no era estimat. Sempre m’ha fascinat la seva cultura. Però va ser un oportunista que aplaudia tant la monarquia com la república. La seva ètica era zero.

P. Es va portar bé amb Catalunya?

R. Em va decebre. Com que estava fora de la llei, quan se li va oferir recuperar les seves obres se li va encendre un llum. Pujol no estava preparat per a aquesta jugada. Vaig participar en la comissió del repartiment del seu llegat, que va ser més una concessió. Si no hagués existit el Museu de Figueres, no haurien donat res.

P. Com valora l’art català actual?

R. Les galeries, com a espais reduïts d’un sol autor, estan tocades si no treballen en xarxa. L’art que té a veure amb els diners se’n va a fires internacionals.

P. I la cultura catalana?

R. Ens hem mirat massa el melic i hem magnificat artistes i arquitectura. El problema més gran és la capacitat de projectar-se a l’exterior. Temporada Alta és un fenomen insòlit exemplaritzant.

P. Què li ha quedat per fer?

R. Fer anàlisi política i escriure en premsa internacional com Bernard Pivot.

P. Com veu l’art d’aquí 50 anys?

R. M’interessa el que passa als museus en què es confronta el cànon i el contemporani. Fins fa poc, els artistes eren els de sempre. Trencar el cànon és positiu.

P. I a Catalunya?

R. Catalunya i l’Estat viuen en la precarietat econòmica, on la cultura cada any té menys pressupost. Cada vegada hi ha més milionaris, però no hi ha mecenes.

P. Es revertirà la situació?

R. El Museu del Disseny va aparèixer al final de l’època d’esplendor. Si no, no el tindriem i ara Madrid i València competeixen amb Barcelona. Les circumstàncies no ho propicien. La química no va per aquest camí, però no vull fer pronòstics. Visc en el dubte.